

NAUTINNOLLISIA SATTUMIA

Tullessaan Rovaniemelle vierailevaksi taiteilijaksi taidemaalari Irmeli Hulkko päätti työskennellä paikan ehdoilla. Syntyi *Sulamiskokeita jäälaboratoriossa* -sarja, jonka työt ovat havaintoja ja tuntemuksia pohjoisen olosuhteista: pakkasesta, lumesta, valosta, pimeydestä ja maiseman avaruudesta.

– Päätin tietoisesti tehdä kaikki näyttelyyn tulevat työt paikan ehdoilla Rovaniemellä. Näyttelyssä esillä olleissa töissä olikin nähtävissä kylmää sinistä valoa, lunta ja sulamisjälkiä eli pohjoisen luonnon elementtejä. Työt syntyivät paperille sulavista vesiväreistä, jotka jäädytin ulkona erikoisiin muotteihin. Teokset ovat ikään kuin näytepaloja prosessista, jossa olomuoto muuttuu toiseksi, jää vedeksi.

Sulamiskokeita jäälaboratoriossa avasi Hulkolle uuden taiteen tekemisen prosessin, joka jatkuu jossain muodossa jossakin muualla. Kaiken kaikkiaan Hulkko pitää vierailuaan onnistuneena.

– Vierailu mahdollisti riskien ottamisen ja uusien ratkaisujen kokeilemisen, koska Rovaniemellä oli erinomainen tilaisuus keskittyä oman taiteen tekemiseen.

Hulkko on syntynyt Pelkosenniemellä ja käynyt lukion Kemijärvellä. Vuonna 1982 hän siirtyi Lapin taidekouluun Tornioon, missä hän kiinnostui grafikasta ja opiskelikin toisen vuoden pelkästään grafiikkaa opettajansa Raisa Luodonpään innoittamana. Opiskelu kannatti, sillä vuonna 1984 Hulkko pääsi opiskelemaan Kuvataideakatemian grafikan linjalle, jonne otettiin tuolloin ainoastaan neljä opiskelijaa. Opiskeluympäristö oli pieni ja turvallinen, joten opetus oli varsin intensiivistä ja tehokasta. Kuvataideakatemian viimeisellä luokalla Hulkko siirtyi grafikasta maalaamiseen. Vesiväreihin ja akryyliin Hulkko siirtyi 1990-luvun puolivälin jälkeen työskennellessään Italiassa.

– Kuvataideakatemian kolmannella ja neljännellä vuosikurssilla tein isokokoista metalligrafiikkaa. Jouduin työstämään kokonaisuuden pienistä paloista, koska metalligrafikan painotekniikka ei sallinut riittävän suurten töiden painamista. Halusin tehdä isoja töitä suoraan kankaalle ilman grafiikan teknistä koukkua ja ennalta suunnittelua.

JATKUMO SARJALLISIA JOHDONMUKAISUUKSIA

Ryhtyessään työstämään yksittäistä teosta Irmeli Hulkko määrittää aluksi teoksen koon sekä tekee päätöksen teoksen pohjaväristä ”mutu-menetelmällä”.

– Joskus minusta tuntuu, että nyt täytyy tehdä sininen työ. Toisinaan tuntuu taas siltä, että nyt täytyy tehdä keltainen työ. Väri töihini tulee siis mutu-tuntuman perusteella. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että väri olisi täysin sattumanvarainen valinta, sillä töitteni värit ovat tietyllä tavalla jatkumo sarjallisia johdonmukaisuuksia.

Maalatessaan Hulkko käyttää ikään kuin grafiikan painotekniikkaa. Pohjaväriä maalatessaan hän käyttää siveltimen sijasta superlonia. Kuvioita teoksiinsa hän painaa esimerkiksi erilaisilla verkoilla ja matoilla. Lopputuloksena syntyvä teosten verkkomainen rakenne abstrahoi, etäännyttää

sekä luo teoksiin tilaa ja syvyyttä. Vesiliukoiset vesiväri ja akryyli tuovat töihin mukaan sattuman. Lopulliset teokset ovat siis osittain harkittuja, osittain sattuman tulosta.

– Nautin sattuman mukanaolosta työskentelyprosessissani. Grafikan tekeminen on osoittanut, että sattuma voi tuoda mukanaan hyviäkin asioita, mutta myös huonoja asioita, jopa siinä määrin, että noin puolet töistäni menee sattuman vuoksi piloille.

Hulkon mukaan sattuma voi tuoda töihin jopa niin outoja elementtejä, että ne oudostuttavat häntä itseäänkin. Tällöin työ voi olla puolikin vuotta lepäämässä, jonka jälkeen vasta aukeaa, miten sitä tulee jatkaa.

Luonto on ollut lähellä Irmeli Hulkkoa lapsuudesta alkaen ja luonnolla on edelleen suuri merkitys hänen taiteensa taustalla. Töissään hän etsii sopivaa ilmaisua luonnon ja mielen yhteenkietoutuville liikauduksille sekä tapaa ilmaista jotakin, joka lopulta haihtuu näkyvistä. Taiteellaan hän sanoo tutkivansa omaa luontosuhdettaan, ei niinkään luontoa sinänsä. Suhteensa luontoon hän kuitenkin etäännyttää abstraktille tasolle.

– Töissäni on nähtävissä pohjoisen maiseman ulottuvuuksia, valoa, tilaa, avaruutta ja hiljaisuutta. Toisaalta myös kaupungissa on luontoa ja ihminenkin on osa luontoa.

Hulkko kuvaa luontosuhdettaan käsitteellä ykseys. Maalauksissa ykseys näkyy vertauskuvina ajasta ja ajattomuudesta sekä hetkien, aikojen ja paikkojen katoavuudesta. Hulkon käsitystä ykseydestä kuvaa hyvin hänen Ateenan Akropoliilla pari vuotta sitten kokemansa hetki.

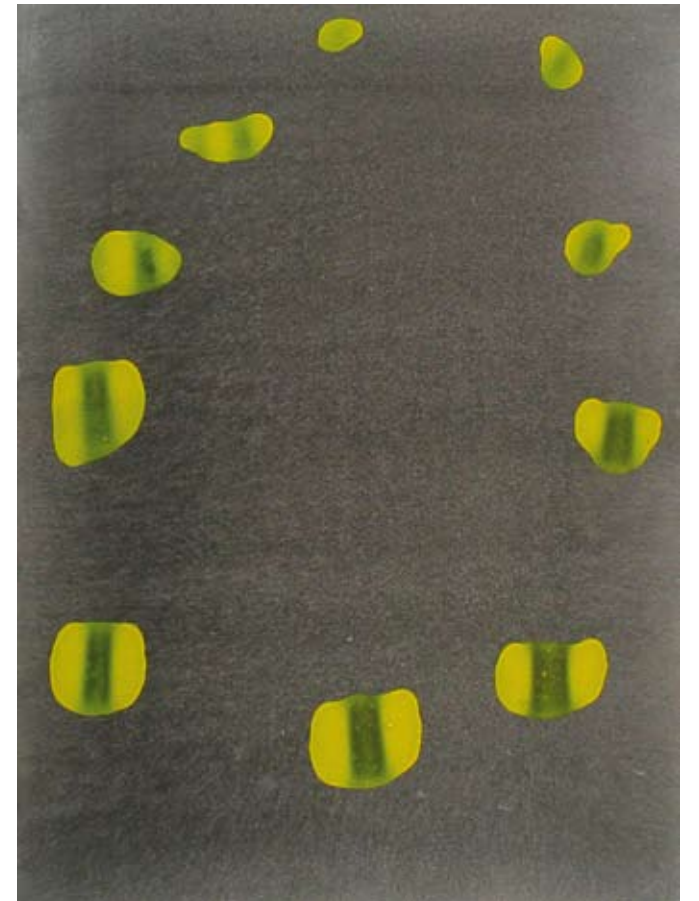
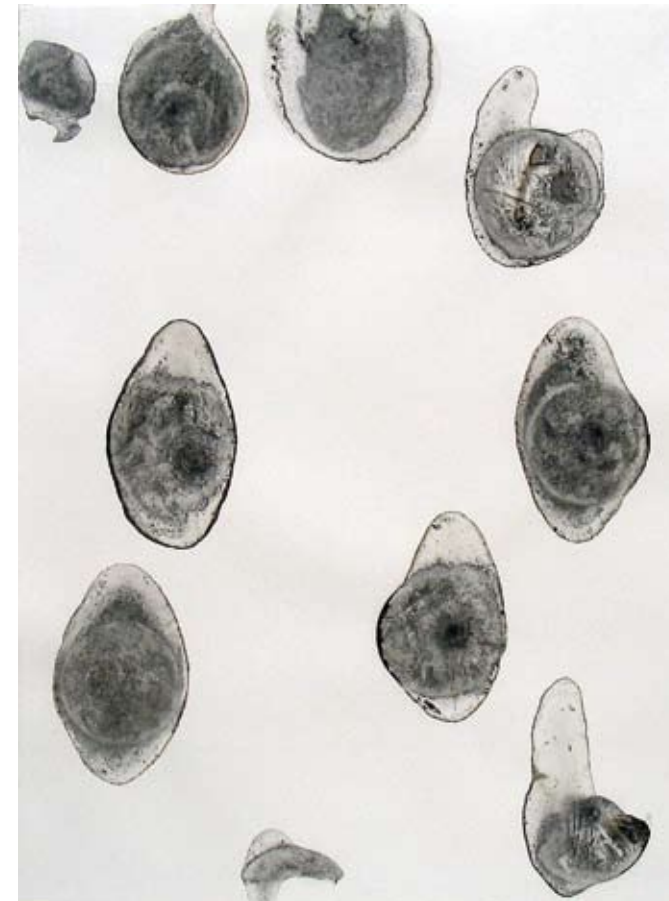
– Merkityksellistä oli vahva nyt-hetken tuntu, jotain tapahtui juuri oikealla hetkellä. Silmänräpäys vangitsee vuosituhannet. Aika, paikka ja hengityksen rytmi ovat yhtä. Tuntuu kuin voisi kokea jotain samaa, kuin ihminen koki jo satoja tai tuhansia vuosia sitten: ajantaju katoaa, kokee olevansa osa maisemaa ja valoa. Mystinen peruskokemus, jolloin tuntee olevansa ikään kuin aukko ajassa. Syntyy vaikutelma loputtomasta syvyydestä. Teksti: Olli Tiuraniemi

IRMELI HULKKO

- Kuvataiteilija
- Asuu ja työskentelee Helsingissä
- Syntynyt Pelkosenniemellä 1963
- Debytoi taiteilijana Ars Arcticassa Rovaniemellä 1988
- Valmistunut taidegraafikoksi Kuvataideakatemiasta 1988.

Irmeli Hulkko nauttii sattuman mukanaolosta työskentelyprosessissa. Hänen mukaansa sattuma voi tuoda hänen töihinsä niin outoja elementtejä, että ne kummastuttavat häntä itseäänkin. Irmeli Hulkko, 2003. Lapin Kansan kuva-arkisto. Kuvaaja Markku Leskinen.

Irmeli Hulkko, Toukokuu, 2003.
Akryyli kankaalle, 200 cm x 160 cm. Kuvaaja Irmeli Hulkko.

Irmeli Hulkko, Sarjasta sulamiskokeita jäälaboratoriossa,
2003. Akvarelli, 73 cm x 54 cm. Kuvaaja Irmeli Hulkko.

Irmeli Hulkko, Sulaimiskokeita jäälaboratoriossa, 2003.
Akvarelli, 73 cm x 54cm. Kuvaaja Irmeli Hulkko.

Irmeli Hulkko, Sulamiskokeita jäälaboratoriossa 2003.
Akwarelli, 73 cm x 54 cm. Kuvaaja Irmeli Hulkko.

Irmeli Hulkko, Sulamiskokeita jäälaboratoriossa, 2003.
Akwarelli, 73 cm x 54 cm. Kuvaaja Irmeli Hulkko.

Irmeli Hulkko, Sulamiskokeita jäälaboratoriossa, 2003.
Akwarelli, 73 cm x 54 cm. Kuvaaja Irmeli Hulkko.

Irmeli Hulkko, Karkauspäivä, 2003. Akryyli kankaalle,
200 cm x 160 cm. Kuvaaja Irmeli Hulkko.

